

Zaalteksten Matthew Wong

Matthew Wong Vincent van Gogh: Painting as a Last Resort	4
Onbekende genoegens, 2019	4
Een wandeling door een primordiale tuin, 2018.....	4
Het koninkrijk, 2017.....	5
Leren door te doen	5
Bos met kreupelhout, 1887.....	6
Zonder titel, 2013	6
Vallei, 2014.....	6
Zonder titel, 2014	7
Sterrenkijken, 2015.....	7
De oneindigheid beschouwen, 2015	7
Herinnering, 2015	7
De zon, 2016	8
De achterkant van de maan, 2017.....	8
Geloofsdaad, 2016.....	8
Helder moment, 2016	8
Slapen op het gras, 2016	8
Witte zee, witte lucht, 2016	9
Expressie door kleur	9
Korenveld met maaier, 1889	9
‘Coming of age’-landschap, 2018.....	10
Nachtelijke oversteek, 2018	10
Zonder titel, 2017	10
Zonder titel, 2017	10
Ergens, 2018	11
Dialoog, 2018.....	11
Goedemorgen, 2018.....	11
Nacht 4, 2018.....	11
Dag 4, 2018.....	11
Uitgesproken penseelstreek.....	12
Korenveld, 1888	12
De reis naar huis, 2018.....	13
Afwezige blik, 2017.....	13

De nachtwaker, 2018	13
Figuur in een landschap, 2017	14
Nachtsferen, 2018.....	14
Rimpeling in de nacht, 2018.....	14
Zwart en wit.....	15
Landschap met hut, 1888.....	15
Voetsporen in de wind, 2016	15
Zonder titel, 2017	16
Zonder titel, 2015	16
Het rijk der verschijningen, 2017.....	16
Bloemen in een door sterren verlicht landschap, 2017...	16
Landschap van verlangen, 2016.....	17
De wereld van een dichter, 2015.....	17
Verbeelding en realiteit.....	18
De slaapkamer, 1888.....	18
Keer op keer, 2018	18
Zonder titel, 2019	19
Zonder titel, 2019	19
Zonder titel, 2018	19
Rood Huis, 2018.....	19
Het laatste licht, 2019.....	19
Verlichting, 2018.....	19
De tweeling, 2018.....	19
Het rijk der verschijningen, 2018.....	20
Einde van de dag, 2019.....	20
Oude stad, 2017.....	21
Sterrennacht, 2019	21
Ochtendlandschap, 2017	21
Innerlijke landschap	22
De tuin van de inrichting, 1889.....	22
Donkere mijmering, 2018.....	23
Het westen, 2017	23
Landschap met moeder en kind, 2017	23
Er hangt zoveel af van ..., 2017	23
Nostalgie, 2016	24

Schuilplaats, 2016.....	24
Eenzaamheid, 2018	24
Rond middernacht, 2019.....	25
Wongs dood.....	25
Een droom, 2019.....	25
De ruimte tussen bomen, 2019.....	25
Ik zie je aan de andere kant, 2019	26
Pad naar de zee.....	27
Pad naar de zee, 2019	27

Matthew Wong | Vincent van Gogh: Painting as a Last Resort

De Chinees-Canadese kunstenaar Matthew Wong (1984-2019) schilderde de laatste acht jaar van zijn leven een indrukwekkend oeuvre bij elkaar. Vol verbeeldingskracht en ambitie wist hij zijn werk in zeer korte tijd tot grote hoogtes te stuwten. Zijn fantasielandschappen zijn kleurrijk en toegankelijk en tegelijkertijd soms vervreemdend en melancholisch.

Van de vele inspiratiebronnen die Wong vond in de kunstgeschiedenis, was Vincent van Gogh (1853-1890) een van de belangrijkste. Bovendien zag hij in Van Gogh een zielsverwant. Beiden stortten zich op het schilderen, na een lange zoektocht naar een doel in het leven.

Voor Wong was het naar eigen zeggen zijn 'laatste toevlucht'. Zowel Wong als Van Gogh worstelden met hun mentale gezondheid en beiden maakten vroegtijdig een einde aan hun leven.

Deze tentoonstelling biedt een overzicht van Wongs werk en onderzoekt in zes thema's zijn connectie met Van Gogh. Zo ontstaat er een dialoog tussen twee geestverwanten, die gescheiden door tijd en plek toch innig met elkaar verbonden zijn.

Matthew Wong (1984-2019)
Onbekende genoegens, 2019

Matthew Wong (1984-2019)
Een wandeling door een primordiale tuin, 2018

Wongs fantasielandschappen boden hem een ontsnapping uit de realiteit, die voor hem bijzonder hard was vanwege zijn psychische kwetsbaarheid. Deze paradijselijke tuin bestond alleen in zijn gedachten, maar door het te schilderen deelde hij deze met iedereen. Door Wongs werelden loopt vaak een pad, net als in dit schilderij. Met de eenzame figuur op het pad refereerde hij aan zichzelf.

Matthew Wong (1984-2019)
Het koninkrijk, 2017

Het visuele spel van boomstammen in een bos is door veel kunstenaars verbeeld. Denk bijvoorbeeld aan Gustav Klimt (1862-1918), David Hockney (1937) en Van Gogh. Wong plaatste zich met dit werk nadrukkelijk in dat rijtje. Een berkenbos zoals in dit schilderij, is veel te zien in en rondom Edmonton in Canada. Hier woonde Wong de laatste drie jaar van zijn leven. Hij had er een atelier en zag dit als een veilige plek en zijn koninkrijk.

Leren door te doen

Wong was weliswaar afgestudeerd in de fotografie, als schilder en tekenaar was hij net als Van Gogh autodidact. Via sociale media zocht hij contact met andere kunstenaars. In gesprek met hen scherpte hij zijn blik en ideeën. Hij postte veel werk op Facebook en leerde van het commentaar dat hij kreeg. Daarnaast onderwees hij zichzelf in de Europees-Amerikaanse en Chinese kunstgeschiedenis.

Als beginnend kunstenaar in Hongkong gebruikte Wong de traditionele Chinese materialen inkt en rijstpapier. Hiermee maakte hij tekeningen naar het voorbeeld van Amerikaanse abstract expressionisten. Toen hij in 2013 een atelier kreeg begon hij ook met olieverf te experimenteren. Hij werkte bijna obsessief, maakte soms wel vijf schilderijen per dag, en ontwikkelde zich razendsnel. In 2015 verruilde hij de abstractie voor figuratieve werken. Hij merkte dat dit beter paste bij wat hij wilde uitdrukken. Twee jaar later, inmiddels wonend in Edmonton (Canada), vond Wong zijn kenmerkende stijl en brak hij door in de kunstwereld.

Vincent van Gogh (1853-1890)
Bos met kreupelhout, 1887

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2013

Niet lang nadat Wong was afgestudeerd als fotograaf, ruidde hij de fotografie in voor het tekenen en schilderen. Het fysieke aspect van het werken met inkt of verf paste beter bij hem dan het technische maakproces van een foto. Wong werkte intuïtief en liet zijn penseel vrij bewegen over het papier. In dit geval ontstond er een beweeglijke, abstracte compositie waaruit een landschap lijkt te verrijzen.

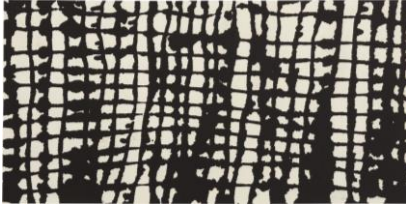

Matthew Wong (1984-2019)
Vallei, 2014

Een van Wongs eerste grote voorbeelden was de Amerikaanse kunstenaar Joan Mitchell (1925-1992). Hij werd aangetrokken door haar kleurrijke, expressief abstracte werken en opvallende verfstreek. Dat is in dit schilderij goed te zien. Met de titel verwees Wong naar *La Grande Vallée* van Mitchell, een monumentale serie van 21 schilderijen. Wongs keuze om het schilderij op twee doeken te maken is ook een verwijzing naar Mitchell, wiens schilderijen dikwijls uit meerdere doeken bestaan.

Niet in de tentoonstelling:
Joan Mitchell, Twee zonnebloemen, 1980.
Fondation Louis Vuitton, Parijs

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2014

Matthew Wong (1984-2019)
Sterrenkijken, 2015

Matthew Wong (1984-2019)
De oneindigheid beschouwen, 2015

Dit werk is een van Wongs eerste experimenten met figuratie. De compositie bestaat eigenlijk uit twee abstracte delen, maar omdat Wong daartussen een figuur schilderde trok hij het vanuit abstractie naar figuratie. Door die ingreep lijkt het gebied links van de figuur op het tweede gezicht een oneindig berglandschap. Wong selecteerde dit schilderij voor een solotentoonstelling in Hongkong. In de tentoonstellingscatalogus vergeleek hij zijn penseelwerk met Van Gogh.

Matthew Wong (1984-2019)
Herinnering, 2015

Matthew Wong (1984-2019)
De zon, 2016

Matthew Wong (1984-2019)
De achterkant van de maan, 2017

In de winter van 2016-17 leek alles op zijn plek te vallen voor Wong. Al zijn kunsthistorische voorbeelden - van Van Gogh tot de traditionele Chinese schilderkunst - herschikte hij tot een persoonlijke en geheel eigen stijl. Dit schilderij is daarvan een van de eerste voorbeelden: een uitnodigend, maar vervreemdend fantasielandschap dat is geschilderd in een grote variatie aan kleurrijke verfstreken. Mede dankzij dit werk brak Wong door in de Amerikaanse kunstwereld.

Matthew Wong (1984-2019)
Geloofsdaad, 2016

Helder moment, 2016

Slapen op het gras, 2016

In de zomer van 2016 bracht Wong drie maanden door in Los Angeles. Met deze werken reflecteerde hij op de vrije Californische manier van leven. Hij werkte in acrylverf op papier en gebruikte vrolijke kleuren die hij in korte toetsen aanbracht. Dit kleurgebruik was voor Wong een strategie om zichzelf uit een aanhoudende sombere stemming te trekken, iets dat Van Gogh soms ook deed.

Matthew Wong (1984-2019)
Witte zee, witte lucht, 2016

Expressie door kleur

‘Ik denk dat mijn sterkste punten kleur en toets zijn’, schreef Wong in 2017 aan een vriendin op Facebook. Daarin is hij verwant aan Van Gogh, in wiens werk kleur en penseelstreek ook een essentiële rol spelen. Wong combineerde zijn kleuren intuïtief. Hij koos op gevoel een beginkleur en liet zich vervolgens leiden door zijn onderbewuste in het kiezen van de andere kleuren. Zijn schilderijen zijn vaak een explosie van felle, contrasterende tinten.

Tegelijkertijd maakte hij ook monochrome doeken, waarin hij experimenteerde met verschillende tonen van een kleur.

Zowel Wong als Van Gogh gebruikten kleur om een bepaald gevoel of emotionele lading uit te drukken. Wong wilde met zijn imaginaire landschappen gevoelens van verlangen en melancholie oproepen voor een plek die niet (meer) bestaat. Zijn kleurkeuzes droegen bij aan het scheppen van die droomwereld, waarin je als kijker compleet kunt verdwijnen.

Vincent van Gogh (1853-1890)
Korenveld met maaier, 1889

Van Gogh zag in de maaier en het koren een symbool voor de oneindige cyclus van de natuur en de vergankelijkheid van het leven: na het zaaien en groeien wordt het nu weggemaaid. Een zwaar onderwerp, maar Van Gogh vond het niet alleen somber. De zon ‘dompelt alles onder in een fijn gouden licht’, wat de voorstelling iets luchtigs gaf. Van Gogh verbeeldde dit gevoel met warme tinten geel voor het wuivende koren.

Matthew Wong (1984-2019)
'Coming of age'-landschap, 2018

Net als in Van Goghs *Korenveld met maaier* stralen de kleuren in dit werk een zinderende hitte uit. Tegelijkertijd is er sprake van een bepaalde kalmte, alles lijkt in balans. Niet alleen de kleuren, maar ook de in elkaar grijpende patronen van stippels en streken, die contrasteren met de egaal geschilderde lucht. Wong zag een bepaalde volwassenheid in stijl in dit schilderij en noemde het daarom passend *Coming of Age Landscape*.

Matthew Wong (1984-2019)
Nachtelijke oversteek, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2017

In deze twee krachtige doeken draait alles om kleur. Meestal vertellen Wongs werken een verhaal, maar dat is hier niet het geval. Hij wilde onderzoeken hoe verschillende kleuren samengaan en op elkaar reageren. Daarom gaf Wong deze werken ook geen titel. Hij schilderde ze kort na zijn eerste successen in de kunstwereld. In hun ongeremdheid en grote formaat tonen de werken zijn ambitie en zelfverzekerdheid.

Matthew Wong (1984-2019)
Ergens, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Dialoog, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Goedemorgen, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Nacht 4, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Dag 4, 2018

Wong zocht in zijn kleurgebruik vaak de grenzen op. In deze twee doeken onderzocht hij hoever hij kon gaan met het werken in één kleur. Ze behoren tot een serie schilderijen waarin hij van dezelfde imaginaire voorstelling een dag- en een nachtversie schilderde. *Day 4* en *Night 4* zijn nagenoeg identiek, maar de kleuren zijn compleet anders. Wong maakte de voorstelling zo abstract, dat je niet meer precies ziet waar je naar kijkt. Zo worden de twee werken vooral een ervaring van kleur.

Uitgesproken penseelstreek

Wongs manier van schilderen was behoorlijk fysiek. Hij werkte snel, beweeglijk en zonder twijfel. De verf spatte vaak in het rond. Zijn dik opgebrachte en expressieve verfstreken zijn het resultaat van deze fysieke benadering. Het zijn de sporen die hij als kunstenaar naliet; Wongs aanwezigheid in het werk is voelbaar. Dat geldt ook voor de schilderijen van Van Gogh. Door hun expressieve manier van schilderen laten beide kunstenaars veel van zichzelf zien.

Nadat Wong ervoor koos om figuratief te gaan werken, experimenteerde hij volop met allerlei variaties van strepen, stippels en patronen. Gaandeweg leerde hij om meer rust in zijn werk te brengen. Steeds vaker combineerde hij zijn kenmerkende stippels met andere technieken, zoals breed geschilderde banen en lijnen.

Vincent van Gogh (1853–1890)
Korenveld, 1888

Het koren en de begroeiing op de voorgrond van dit schilderij lijken wel te dansen. Alles is in beweging. Voor Van Gogh was het schilderen van deze en andere velden een perfecte manier om te oefenen met zijn verfstreek. Door de lengte, dikte en richting van zijn streken af te wisselen creëerde hij dynamiek en wist hij tegelijkertijd zijn persoonlijkheid in deze verbeelding van het korenveld te leggen.

Matthew Wong (1984-2019)
De reis naar huis, 2018

In dit triptiek bracht Wong zijn interesse voor Europese en Chinese kunst samen. Wong gebruikte dik opgebrachte en uitwaaierende verfstreken om de zonnestrallen te verbeelden. Net zoals Van Gogh dat soms deed. Het thema van een eenzame reiziger die in een bootje op weg is naar huis ontleende Wong aan de Chinese kunstenaar Shitao (1642-1707).

Niet in de tentoonstelling:
Shitao, Huiswaarts keren, c. 1695.
The Metropolitan Museum of Art, New York

Matthew Wong (1984-2019)
Afwezige blik, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
De nachtwaker, 2018

Wong bedekte het grootste deel van dit schilderij met talloze kleine stippels gele en witte verf. Die bracht hij rechtstreeks uit de tube aan op het doek. In het bos lijken talloze kleine lichtjes te schijnen. Onder de gele stippels schuilen blauwe en groene verfstreken. Het geeft het gevoel dat er iets donkers en onbestemds in de diepte van het bos schuilt. De titel wijst erop dat de rode figuur de wacht houdt. Maar waarvoor?

Matthew Wong (1984-2019)
Figuur in een landschap, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Nachtsferen, 2018

Wong experimenteerde niet alleen met een variatie aan verfstreken. Dit schilderij laat goed zien hoe hij combinaties uitprobeerde van verschillende patronen. Het interieur is opgedeeld in een lappendeken aan verschillende decoraties, verbonden door dezelfde kleurenfamilie waarin ze zijn geschilderd. Het enige stuk op het schilderij dat bestaat uit effen, gladde verfstreken is het uitzicht uit het raam.

Matthew Wong (1984-2019)
Rimpeling in de nacht, 2018

Zwart en wit

‘In de kern van mijn praktijk ben ik misschien wel een zwart-wit-inktschilder.’ Dit verklaarde Wong in 2015, net na een solotentoonstelling in Hongkong waarin hij schilderijen en inkttekeningen had samengebracht. Wong vond dat zijn Chinese achtergrond hem haast verplichtte te werken met inkt en rijstpapier: ‘ergens kan ik niet helemaal aan mijn roots ontsnappen.’

De ontwikkeling van Wongs inkttekeningen liep altijd iets voor op zijn schilderijen. Vaak probeerde hij een nieuw idee eerst uit in inkt en paste het daarna toe in verf.

De grote variatie aan strepen, stippen en lijnen die zijn werk kenmerkt, is daarvan een goed voorbeeld. Wong werd hierin geïnspireerd door de traditionele Chinese schilderkunst, maar het is evengoed mogelijk dat hij naar Van Goghs inkttekeningen keek. Van Gogh bouwde zijn tekeningen ook op met een grote diversiteit aan toetsen en strepen.

Vincent van Gogh (1853-1890)
Landschap met hut, 1888

Van Gogh en Wong benaderden hun inkttekeningen op een vergelijkbare manier: ze bouwden hun composities op als een tapijt van verschillende korte streken. Toch was hun techniek en hun doel van deze benadering verschillend. Van Gogh werkte met een rietpen en gebruikte de techniek om variatie in zijn landschap te brengen. Wong daarentegen, bracht zijn toetsen aan met penseel en zette ze in om zijn fantasiewerelden persoonlijker te maken.

Matthew Wong (1984-2019)
Voetsporen in de wind, 2016

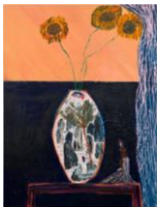

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2015

Wong had zijn leven lang moeite om in het echt contact te hebben met anderen, terwijl hij online juist een rijk sociaal leven had. Door zijn psychische kwetsbaarheid en de tics die hij vanwege Gilles de la Tourette had, vond hij weinig aansluiting in sociale situaties. Dit frustreerde hem. Met dit indringende gemaskerde portret lijkt hij daaraan uiting te hebben gegeven; alsof hij opgesloten zit in zijn eigen wereld.

Matthew Wong (1984-2019)
Het rijk der verschijningen, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Bloemen in een door sterren verlicht landschap, 2017

De onderwerpen die Wong tekende kwamen vaak in een andere context terug in zijn schilderijen. Zo staan de zonnebloemen in deze tekening onder een sterrenhemel en in het schilderij hiernaast in een Chinese vaas.

Met deze werken verwijst Wong naar Van Goghs beroemde schilderijen, maar ook naar de Oostenrijkse kunstenaar Egon Schiele (1890-1918). Met zijn verwijzingen naar Europese en Chinese kunst brengt Wong beide culturele tradities waar zijn werk op leunt, samen.

Niet in de tentoonstelling:
Egon Schiele, Zonnebloem, 1909.
Privécollectie.

Matthew Wong (1984-2019)
Landschap van verlangen, 2016

Twee van de belangrijkste figuren uit de Chinese traditionele schilderkunst zijn Shitao en Bada Shanren (1626-1705).

Wong bestudeerde hun werk aandachtig.

Het steile Chinese berglandschap en het hoge perspectief in deze tekening zijn beide ontleend aan de Chinese meesters.

Het thema verlangen komt vaak terug in de Chinese schilderkunst. In Wongs werk speelt het ook een rol, zoals af te lezen uit de titel van deze tekening.

Niet in de tentoonstelling:
Shitao, Herinnering aan zesendertig toppen van de berg Huang, c. 1705.
The Metropolitan Museum of Art, New York.

Matthew Wong (1984-2019)
De wereld van een dichter, 2015

Verbeelding en realiteit

Er zijn opvallend veel overeenkomsten tussen Wong en Van Gogh, maar er zijn minstens evenveel verschillen.

Een van de meest fundamentele heeft te maken met de onderwerpen die ze verbeeldden. Terwijl Van Gogh vrijwel altijd schilderde wat hij zag, werkte Wong naar zijn verbeelding.

Met zijn imaginaire landschappen of interieurs gaf Wong uiting aan zijn ideeën, herinneringen en gevoelens.

Alles wat hij meemaakte, nam hij mee in zijn werk en vervormde dit tot zijn eigen droomwerelden.

Zo balanceerde hij tussen de realiteit en de verbeelding.

Van Gogh begon juist altijd met de werkelijkheid en vond in de wereld om hem heen symbolen die zijn ideeën en gevoelens weerspiegelden. Het doel van beide kunstenaars is vergelijkbaar, namelijk persoonlijke expressie.

Maar in het proces daar naartoe zit een cruciaal verschil.

Vincent van Gogh (1853-1890)
De slaapkamer, 1888

Van Gogh schilderde in de herfst van 1888 zijn slaapkamer in het Gele Huis. Met het schilderij wilde hij 'absolute rust' uitdrukken. Dit is illustratief voor Van Goghs werkwijze. Het was zijn bedoeling om een schilderij te maken vanuit een bepaald gevoel en hij koos daarvoor een passend onderwerp in de werkelijkheid. Het interieur van Wong dat ernaast hangt ademt een vergelijkbare rust, maar is volledig naar de verbeelding geschilderd.

Matthew Wong (1984-2019)
Keer op keer, 2018

Matthew Wong (1984-2019)
Zonder titel, 2019

In 2019 maakte Wong drie werken waarin hij zich heel direct verhiel tot Van Gogh. In deze gouache verwees Wong naar *Van Goghs stoel*; hij schilderde zelfs Van Goghs pijpje. De plant en het raam zijn toevoegingen van Wong zelf. Van Gogh maakte een symbolisch zelfportret door zijn eigen stoel te schilderen. Het idee van een portret door middel van een object interesseerde Wong en was mogelijk de aanleiding voor dit werk.

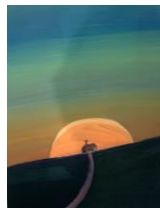

Niet in de tentoonstelling:
Vincent van Gogh, *De stoel van Van Gogh*, 1909.
The National Gallery, Londen.

Matthew Wong (1984-2019)

Zonder titel, 2019

Het laatste licht, 2019

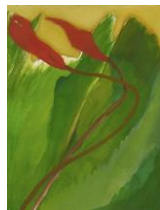
Zonder titel, 2018

Verlichting, 2018

Rood Huis, 2018

De tweeling, 2018

Elke dag begon voor Wong op dezelfde manier. Nog voor hij ontbeet maakte hij een tekening in inkt, en later in gouache (dekkende waterverf), zoals deze werken. Dit ritueel hield hij zijn hele carrière vol. Zonder te twifelen schilderde Wong het eerste dat in hem opkwam; hij hoefde alleen maar zijn blik naar binnen te richten. Daarmee zijn deze werken de meest directe resultaten van zijn associatieve en imaginaire manier van schilderen.

Matthew Wong (1984-2019)
Het rijk der verschijningen, 2018

In zijn schilderijen schiep Wong imaginaire, uitgestrekte landschappen vol schoonheid en kleur. Ze roepen een nostalgisch idee op van een perfecte wereld, die aanvoelt alsof deze in een ver verleden heeft bestaan. De titel van dit schilderij verwijst naar dat idee. Het melancholische gevoel dat ontstaat als je je realiseert dat die wereld onbereikbaar is, is een van de hoofdthema's van Wongs werk.

Matthew Wong (1984-2019)
Einde van de dag, 2019

‘Het verbeelden van het idee van de plek, de herinnering of het ding dat de fysieke ervaring overstijgt, maar tegelijkertijd simpelweg niet bestaat.’ Zo verwoordde Wong een centraal thema van zijn kunst. Het landschap in *End of the Day* is zo'n plek die de werkelijkheid overstijgt om een bepaald gevoel op te roepen. Wong schilderde dit landschap met een eenzaam figuur om uiting te geven aan het gevoel alleen te zijn in een overweldigende wereld.

Matthew Wong (1984-2019)
Oude stad, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Sterrennacht, 2019

Door zijn eigen versie van Van Goghs beroemde *Sterrennacht* te maken verwees Wong naar het meest iconische en clichématige schilderij van Van Gogh. *Sterrennacht* is een van de weinige schilderijen waarin Van Gogh zijn verbeelding de vrije loop liet. In zijn versie gebruikte Wong zijn verbeelding om Van Goghs schilderij tot simpele vormen terug te brengen en een donker meer toe te voegen. De sterrenhemel schilderde Wong met een patroon dat hij ontleende aan de Japanse kunstenaar Yayoi Kusama (1929).

Niet in de tentoonstelling:
Vincent van Gogh, *Sterrennacht*, 1889.
The Metropolitan Museum of Art, New York.

Matthew Wong (1984-2019)
Ochtendlandschap, 2017

Innerlijke landschap

‘Ik zie mezelf in hem [Van Gogh]. In de onmogelijkheid ergens toe te behoren in deze wereld’, schreef Wong in 2018. Wong was niet alleen geïnspireerd door Van Goghs kunstwerken, maar herkende zich ook in zijn levensverhaal. Beide kunstenaars worstelden met hun mentale gezondheid, en beiden putten kracht en hoop uit het maken van kunst.

In zijn werk reflecteerde Wong op zijn leven en zijn gevoelens. Een eenzame figuur in een overweldigend landschap is een terugkerend thema en symboliseert Wongs eigen gevoelens van eenzaamheid en melancholie. Tegelijkertijd creëerde hij met zijn fantasievolle landschappen een veilige en betoverende wereld, waarin hij kon ontsnappen. En hij niet alleen. Wongs werken zijn dan misschien zeer persoonlijk, ze hebben ook een universele aantrekkingskracht. De diep menselijke emoties die hij in zijn doeken verbeeldt roepen herkenning op en bieden troost.

Vincent van Gogh (1853–1890)
De tuin van de inrichting, 1889

Tijdens zijn verblijf in de psychiatrische instelling in Saint-Rémy schilderde Van Gogh dit werk van de tuin. De kleurcombinatie van rood en groen koos hij bewust, die moesten ‘het angstgevoel opwekken waaraan sommige van mijn lotgenoten soms lijden’. In de afgezaagde tak van de boom op de voorgrond zag hij iemand ‘in zijn trots gekrenkt’. Zo voelde Van Gogh zichzelf ook, toen hij zich na aanhoudende mentale crises had laten opnemen.

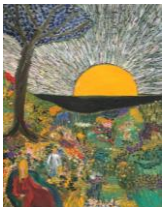

Matthew Wong (1984-2019)
Donkere mijmering, 2018

Dit is misschien wel een van de duisterste landschappen die Wong maakte. Niet alleen in kleur, maar ook wat betreft symboliek. Het doek is zo donker dat je met moeite boomstammen en begroeiing kunt ontdekken. Een gitzwart pad slingert de diepte van het bos in, zonder dat we kunnen zien waar het uitkomt. Het lijkt een rechtstreekse verwijzing naar Wongs terugkerende zware depressies.

Matthew Wong (1984-2019)
Het westen, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Landschap met moeder en kind, 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Er hangt zoveel af van ..., 2017

Matthew Wong (1984-2019)
Nostalgie, 2016

Nostalgie naar het verleden is een thema dat steeds terugkeert in Wongs schilderijen. Hier koos hij het zelfs als titel. Vanuit een soort hiernamaals lijkt de figuur op de voorgrond verlangend terug te kijken naar een scène uit diens verleden. Bij *Hideaway* hiernaast is daar heel direct sprake van. Het is waarschijnlijk een verbeelding van een gelukkige vakantieherinnering van Wong, aan het eiland Capri en de grot die hij daar bezocht met zijn ouders. De grot had voor Wong mogelijk ook een symbolische betekenis, als plek om je terug te trekken.

Matthew Wong (1984-2019)
Schuilplaats, 2016

Matthew Wong (1984-2019)
Eenzaamheid, 2018

Met *Solitude* gaf Wong uiting aan zijn aanhoudende gevoelens van eenzaamheid. Toch waren die gevoelens in zijn ogen niet alleen maar negatief, dit werk laat ook zien dat hij soms juist graag alleen was. Vanaf een afstand kijkt hij naar Edmonton, de Canadese stad waar hij woonde. Hier gebeurde weinig op kunstgebied en Wong had er geen vrienden. Tegelijkertijd vond hij in deze afzondering de rust om te schilderen.

Matthew Wong (1984-2019)
Rond middernacht, 2019

Wongs dood

Wong hoopte dat erkenning en succes zouden bijdragen aan zijn mentale gezondheid en misschien zelfs een oplossing konden zijn voor zijn aanhoudende depressies. Maar naarmate zijn ster verder rees, voelde hij dat dit een illusie was. Ondanks alles bleef hij doorwerken. Dat bracht hem troost, net als het besef dat er met Van Gogh iemand was die iets soortgelijks had doorgemaakt. In de herfst van 2019 maakte Wong een einde aan zijn leven.

Bij elke zelfdoding is sprake van een complex verhaal, waarbij verschillende factoren een rol spelen. Het is nooit het resultaat van één gebeurtenis of omstandigheid.

Nabestaanden blijven vaak met veel vragen achter. Praten over suicide helpt. Dat kan bijvoorbeeld door te bellen naar 113 of de website van Stichting 113 Zelfmoordpreventie te bezoeken.

Matthew Wong (1984-2019)
Een droom, 2019

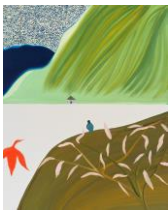

Matthew Wong (1984-2019)
De ruimte tussen bomen, 2019

Met dit werk bracht Wong een eerbetoon aan Van Gogh. Het is een directe verwijzing naar *De schilder op weg naar Tarascon*. Wong verving de wandelende Van Gogh door het parkbankje waar hij in Edmonton vaak op zat. In het bankje zag hij zijn zelfportret, en door het in dit schilderij te integreren plaatste hij zichzelf letterlijk in Van Goghs werk. Naast een hommage toont Wong met dit werk hoe diepgeworteld zijn fascinatie voor de schilder was.

Niet in de tentoonstelling:
Vincent van Gogh, *De schilder op weg naar Tarascon*, 1888.
Verloren gegaan in de Tweede Wereldoorlog.

Matthew Wong (1984-2019)
Ik zie je aan de andere kant, 2019

Wong schilderde dit werk vol symboliek niet lang voordat hij een einde maakte aan zijn leven. De eenzame figuur kijkt vanaf een afstand naar een huis aan de overkant van een lege vlakte. Wong lijkt met dit schilderij te hebben willen zeggen dat hij zich terugtrekt in zijn eigen denkbeeldige universum, in plaats van de werkelijke wereld. De rode feniks, die na zijn dood weer uit de as herrijst, symboliseert hoop en wedergeboorte.

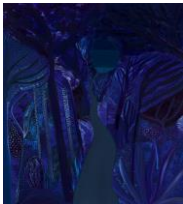
Pad naar de zee

Wat gebeurt er als je langere tijd met aandacht naar een kunstwerk kijkt? Ervaar je het dan anders; intiemmer, dieper of misschien persoonlijker?

Het werk dat je zo gaat bekijken heet *Path to the Sea* (Pad naar de zee). Een slingerend pad voert je de diepte van het landschap in. Is het een prettige omgeving, of beklemmt deze juist in zijn overdadige aanwezigheid? En nodigt de figuur links vooraan je uit om mee te lopen, of blijf je liever toeschouwer van diens reis?

Neem de tijd om het schilderij in stilte en alle rust te ontdekken en je eigen te maken. Als je wilt kun je de onderstaande tips gebruiken:

- Laat je ogen dwalen en je gedachten de vrije loop.
- Weet je niet waar je naar moet kijken? Focus je op een detail, een kleur, de compositie of de verfstreken.
- Bekijk het werk eens vanuit een ander perspectief, loop door de ruimte en ga liggen in plaats van zitten of andersom. Misschien zie je dan iets heel nieuws.
- Sta stil bij je gevoel. Wat doet het werk met jou en hoe komt dat denk je?

Matthew Wong (1984-2019)
Pad naar de zee, 2019